

L'efemèride, impulsada per la Unió Internacional d'Arquitectes, se celebra a tot el món junt amb la celebració de les Nacions Unides del Dia Internacional de l'Hàbitat

DILLUNS 4 D'OCTUBRE 2004: DIA MUNDIAL DE L'ARQUITECTURA

Visites a edificis d'interès arquitectònic, un espai gratuït de consultes ciutadanes sobre Habitatge i un taller per a escolars conformen el programa impulsat pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya per a celebrar la jornada arreu del país

La Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya organitza visites guiades a la seu de la Pia Almoïna, un servei d'atenció al ciutadà i jornada de portes obertes a les delegacions d'Olot i Figueres

Girona, a 30 de setembre del 2004. - El **Col·legi d'Arquitectes de Catalunya**, en col·laboració amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i la Secretaria General de l'Habitatge de la Generalitat de Catalunya, ha impulsat la celebració a Catalunya del **Dia Mundial de l'Arquitectura**, que tindrà lloc el proper dilluns 4 d'octubre. La jornada permetrà acostar l'arquitectura als ciutadans a través d'un programa impulsat pel CoAC el qual participa en el **Dia Mundial de l'Arquitectura** a través de la pràctica totalitat de la seva xarxa arreu de Catalunya. Així, les seves diverses seus han organitzat activitats d'interès als ciutadans: Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Terres de l'Ebre.

La Demarcació de Girona s'hi afegeix organitzant una **Jornada de Portes Obertes** a les seus de Girona, Olot i Figueres que també inclou dues visites guiades a la seu gironina, una a les 10h i una altra a les 12h; un **servei d'atenció als ciutadans** que atindrà consultes relacionades amb l'Habitatge, coordinat per l'Oficina Consultora Tècnica (OCT); i una **mostra de llibres d'arquitectura contemporània** realitzada per la Biblioteca de la Demarcació.

El **Dia Mundial de l'Arquitectura** se celebra simultàniament a tot el món a partir de la designació des de l'any 1985 del **Dia Mundial de l'Hàbitat** per al primer dilluns d'octubre per part de l'Assemblea de les Nacions Unides. L'objectiu de la jornada és reflectir l'estat dels assentaments humans i el dret fonamental a un allotjament adequat, així com recordar al món la seva responsabilitat col·lectiva en el futur de l'hàbitat humà. Afegint-se a aquesta iniciativa, el 1997 la **UIA** (Unió Internacional d'Arquitectes) va instaurar, igualment, el primer dilluns d'octubre de cada any com a **Dia Mundial de l'Arquitectura**. Des d'aleshores vénen celebrant-se diverses activitats commemoratives per part de les seccions nacionals de la UIA, les agrupacions professionals d'arquitectes i d'altres institucions vinculades amb l'arquitectura.

Entre les institucions que han organitzat activitats en motiu del Dia Mundial de l'Arquitectura es troben la Fundació Mies van der Rohe de Barcelona (www.miesbcn.com) i diversos col·legis d'arquitectes de l'Estat espanyol integrats al Consejo Superior de los Colegios de Arquitectos de España (www.cscae.com): Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid (www.coam.es); Colegio Oficial de Arquitectos de Aragón (www.coaaragon.es) o el Colegio Oficial de Arquitectos de Sevilla (www.coasevilla.org), entre d'altres.

PROGRAMA D'ACTIVITATS DIA MUNDIAL DE L'ARQUITECTURA

Jornada de Portes Obertes als edificis del CoAC

A les nostres ciutats tenim exemples d'arquitectura catalana d'alt interès però que mai acabem de conèixer. El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya presenta els seus edificis per tal de divulgar el seu valor patrimonial col·lectiu. L'emblemàtica seu de la Plaça Nova de Barcelona, l'edifici de la Pia Almoina de Girona, el modernisme tardà de la casa Bau de Tortosa o la seu tarragonina obra de l'arquitecte Rafael Moneo. La Jornada també permet visitar l'edifici del Govern Civil de Tarragona, obra de l'arquitecte Alejandro de la Sota, que enguany celebra el seu 50è aniversari.

Jornada de Portes Obertes als edificis emblemàtics, amb l'organització de visites guiades per arquitectes. Coordinat pel Servei d'Itineraris del CoAC. L'objectiu és donar a conèixer la riquesa de l'arquitectura catalana a través de la xarxa d'edificis del CoAC distribuïts per tot Catalunya, que destaquen pel seu valor arquitectònic: del gòtic civil, al modernisme fins a l'arquitectura contemporània tardo-franquista o de finals del segle XX.

Girona

Pia Almoina. Plaça Catedral, 8. 17004 Girona. Tel. 972 412 727

La Pia Almoina, edifici en el qual s'ubica la Demarcació de Girona des de 1973, ha tingut diferents fases de construcció al llarg dels segles XIII, XV i XVII-XVIII. L'edifici actual, de façana gòtica, deixa veure els tres cossos construïts producte d'actuacions seqüencials i acumulatives. Cal destacar-ne la reforma de la façana de l'arquitecte Josep Donés al 1921 i, la dels arquitectes Jeroni Moner, Benet Cervera i Arcadi Pla, entre els anys 1976 i 1980, quan s'incorporà un cos de vidre com a nucli d'accés, a la part posterior de l'edifici. Originàriament fou una institució d'assistència als pobres. Posteriorment es reconvertí en internat i centre d'ensenyament, i ja, al segle XX, en seu del Col·legi d'Arquitectes.

Barcelona

Seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Plaça Nova 5. 08002 Barcelona. Tel: 933 015 000

Edifici construït l'any 1962 per Xavier Busquets, que comparteix plaça amb la cèntrica Catedral de Barcelona. Les seves vuit plantes van ser dissenyades per un equip d'arquitectes diferents: A. de Moragas, F. Correa, A. Milà, X. Subías, O. Bohigas, D. Mackay, J.M. Martorell... El seu senyal d'identitat per excel·lència són els esgrafiats de Pablo Picasso del mural de més de 57 metres de la façana exterior davant de Plaça Nova.

Terres de l'Ebre. Tortosa

Carrer Berenguer IV, 26 pral. 43500 Tortosa. Tel. 977 441 972

CASA BAU, edifici modernista de l'arquitecte Josep Pantada i Artigas de l'any 1912. A l'originària planta baixa i dos pisos amb remat central (golfes) s'hi van afegir durant els anys 40 dues plantes més, respectant l'estil. Construcció d'alt interès arquitectònic: la façana principal està ordenada respecte un eix central, amb una galeria d'arcs sobre columnes als baixos, i una gran tribuna pètria goticista amb pinacles i gàrgoles de pedra a la planta primera. Interiorment cal destacar l'ebenisteria d'estil modernista i la decoració dels sostres.

Tarragona

Carrer Sant Llorenç, 20-22. 43003 Tarragona. Tel. 977 249 367

Edifici projectat per l'arquitecte Rafael Moneo, entre 1983 i 1992, amb la col·laboració dels arquitectes Emilio Tuñón i Jordi Sardà. Masses en harmonia amb l'entorn aixecades sobre les ruïnes romanes, respectant-les, conservant-les i integrant-les amb l'edifici nou. La llum natural es la constant que unifica l'interior. Visita guiada a les exposicions del CoAC. El Dia Mundial de l'Arquitectura inclou visites guiades a l'edifici del Govern Civil de Tarragona de l'arquitecte Alejandro de la Sota, en motiu del seu 50è aniversari.

Olot

Plaça Clarà 12, 1r. 17800 Olot. Tel: 972 27 27 00

La Casa Artigas és un dels edificis emblemàtics de la Plaça Clarà d'Olot. D'estil modernista, és obra de l'arquitecte Esteve Pujol de l'any 1890. Destaca el disseny dels elements arquitectònics, la rajola vista i la gran tribuna de ferro i vidre.

Figueres

Carrer de Perelada 8, 2-B. 17600 Figueres. Tel: 972 50 50 33

Edifici inaugurat l'any 2000, ubicat al cèntric edifici Mercudri, obra de l'arquitecte A. Bonaterra i Matas, l'any 1981. La planta baixa acull una petita exposició del projecte de la futura seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya a Figueres.

L'Oficina Consultora Tècnica respon les consultes dels ciutadans

Quins permisos es necessiten per fer obres menors a casa? Com puc saber l'arquitecte autor d'un edifici del meu barri? Què cal fer per reformar un local comercial? On puc sol·licitar plànols del meu bloc de vivendes? Es pot convertir una planta baixa en vivenda de lloguer? Què ha de fer una comunitat de propietaris per a rehabilitar la façana del seu edifici? Casa meva pateix d'aluminosi? A qui encarrego la construcció de la meva segona residència? El Col·legi d'Arquitectes, respon els teus dubtes relacionats amb l'Habitatge.

Aquestes i altres consultes són formulades diàriament al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, i ateses a través de l'Oficina Consultora Tècnica.

"L'Arquitecte respon" neix com a resposta al creixent interès ciutadà per conèixer aspectes vinculats amb l'arquitectura amb l'objectiu d'oferir un **servei gratuït de consultes vinculades amb l'Habitatge** que serà atès per professionals col·legiats, i acostar la figura de l'arquitecte als ciutadans. És tracta de facilitar un torn obert, gratuït, i preferentment amb cita prèvia, de consultes ciutadanes entorn a l'Habitatge a càrrec de l'Oficina Consultora Tècnica del CoAC.

El CoAC preveu atendre totes les consultes a través de la seva Oficina Consultora Tècnica, que normalment atèn als professionals de l'arquitectura i que en ocasió del Dia Mundial de l'Arquitectura prestarà els seus serveis a tots els ciutadans.

Els serveis d'atenció atenen consultes de tot Catalunya a través de l'Oficina Consultora Tècnica (adreçada als professionals) o del servei d'Atenció al Ciutadà (ubicat a la seu central de Barcelona). El servei d'Atenció al Ciutadà durant l'any 2003 ha atès més de 3480 peticions formulades pels ciutadans, principalment vinculades amb l'habitatge existent (16%), l'habitatge nou (16,3%) o l'exercici de la professió (13,9%). Així, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya ofereix cada dia informació i assessorament gratuït sobre temes relacionats amb l'Arquitectura, els Arquitectes, el Col·legi i d'altres qüestions d'interès als ciutadans. Les consultes poden realitzar-se a través del telèfon 900 501 382 o www.coac.net.

Segons els responsable del sAC, *"els temes més consultats l'any 2003 segueixen sent els relacionats amb la compra i promoció d'habitatges. S'han incrementat les consultes relacionades amb els habitatges existents, realitzades tant per part de comunitats de propietaris com per particulars en temes especialment de rehabilitació.*

La compra d'habitatge, tant nova com de segona mà, segueix generant moltes consultes dels compradors. El desconeixement dels compradors respecte als seus drets i la deficient informació oferta pels promotors genera moltes consultes. La creixent complexitat de tot el procés edificador fa que l'activitat promotora sigui molt desconeguda pels ciutadans tant en el propi procés com en les relacions amb l'administració.

Els compradors segueixen fent tot tipus de consultes relacionades amb els acabats dels pisos de nova construcció, la manca de documentació lliurada pel promotor o les consultes relacionades amb l'al·luminosi realitzades pels compradors d'habitatges existents".

“El Dia Mundial de l’Arquitectura a l’Escola” l’arquitectura per als més joves

“El Dia Mundial de l’Arquitectura a l’Escola” és també una iniciativa pionera a Catalunya. Una acció educativa oberta a la participació dels alumnes de primària i ESO de les escoles catalanes, organitzada pel **Servei Educatiu d’Arquitectura** (SEA) de l’àrea de Cultura, Formació i Publicacions del CoAC en col·laboració amb el Departament d’Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l’Institut d’Educació de Barcelona. L’objectiu és reconèixer l’entorn més quotidià dels alumnes a partir de l’amidament de l’espai i els objectes que els envolten.

Els alumnes participaran en una acció, simultània a tot el territori català, de mesura a partir del cos humà dels seus espais de lleure i estudi per tal d’analitzar-ne el volum, el buit, la llum, etc. Al llarg del darrer any, el SEA ha organitzat diverses activitats, com ara l’exposició “La ciutat dels nens”, els “Premis de Recerca per a Estudiants de Batxillerat”, o un programa d’itineraris d’arquitectura contemporània, que han involucrat més d’un miler d’alumnes d’un centenar de centres educatius de tot Catalunya.

Dinàmica de funcionament:

L’objectiu és promoure una activitat en la que els alumnes investiguin i siguin conscients de les característiques del seu entorn escolar i sàpiguen definir quins són els elements principals que configuren aquest entorn (portes, murs, finestres, mobiliari, objectes,...).

Aquest any i com a experiència pionera a Catalunya,, es proposa que l’activitat es dugui a terme als centres de primària (+infantil) i secundària i que els alumnes facin servir el seu propi cos com a unitat de mesura, per tal d’apropar l’arquitectura al seu entorn quotidià.

La proposta se centra en l’home com a base de les mides a l’arquitectura i de la relació amb els diferents espais. És per això que la proposta parteix de l’amidament de diferents espais. És important establir diferents relacions per tal de poder contrastar l’escala: els alumnes (com a mida) sempre seran els mateixos, però el nombre d’estudiants que es necessitarà per mesurar el pati, l’aula o una taula serà ben diferent. L’exercici de dibuixar el resultat d’aquesta investigació també obligarà a fer un esforç de reconeixement dels elements que conformen aquests espais quotidians dels més joves.

Per als alumnes de secundària, entenem que la síntesi d’aquesta investigació pot anar més enllà del fet d’identificar les propietats d’objectes i espais corrents, coneguts i que pot desembocar en una proposta de disseny d’una taula per a la classe, a partir de l’anàlisi d’una situació real i d’investigació de les necessitats pròpies.

Accions específiques a tot Catalunya

La pràctica totalitat de les seus del CoAC celebraran el Mundial de l'Arquitectura amb diverses activitats commemoratives per part de l'agrupació de professionals d'arquitectes i altres institucions vinculades a l'arquitectura.

BARCELONA

La seu barcelonina, seu central del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, oferirà una **Jornada de Portes Obertes -visites guiades-** a l'interior de l'edifici de la Plaça Nova, tocant a la Catedral de Barcelona, de 12 a 20 hores. De l'edifici, obra de 1962 de l'arquitecte Xavier Busquets, amb el cèlebre mural esgrafiats de Pablo Picasso, es podrà visitar la Sala d'Actes, la Sala d'Exposicions, l'Espai Picasso i la Cooperativa Jordi Capell, entre d'altres dependències. També en aquest mateix horari de 12 a 20h s'atendrà totes les consultes referents a l'habitatge en l'activitat "**L'arquitecte respon**", coordinada pel servei d'Atenció al Ciutadà del CoAC durant els dies 4 i successius fins a atendre totes les consultes. Tots els ciutadans que ho desitgin també podran sol·licitar visita prèvia al 900 501 382 o des de www.coac.net. El Servei Educatiu d'Arquitectura (SEA) coordina l'organització del **Dia Mundial de l'Arquitectura a l'Escola**, impulsat a totes les escoles de primària i secundària de Catalunya.

GIRONA

La **seu gironina del CoAC (Plaça de la Catedral 8. Girona. Tel: 972 412 727)** l'edifici de la Pia Almoina, celebra una jornada de portes obertes (de 9 a 19h). A més a més, la seva **Oficina Consultora Tècnica** –un servei habitualment d'ús exclusiu pels col·legiats- resoldrà els dubtes dels ciutadans sobre instal·lacions, processos i sistemes constructius sostenibles, etc (de 10 a 14h). Igualment la **Biblioteca**, d'accés lliure, exposarà un recull de llibres d'arquitectura contemporània (de 9 a 19h). Les Delegacions Garrotxa Ripollès (Olot) i Alt Empordà (Figueres) realitzaran també jornada de portes obertes. **Olot (Plaça de Clarà 12, 1r. 17800 Olot. Tel: 972 27 27 00)** actualment s'exposa la mostra *PFC 200-2003 Projectes Finals de Carrera* (de 10 a 14h) i Figueres (**Carrer de Perelada 8, 2-B. 17600 Figueres. Tel: 972 50 50 33**) ofereix una petita mostra del projecte de la nova seu de Figueres del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya a la Plaça de l'Església (de 10 a 14h).

TARRAGONA

La Demarcació de **Tarragona (Carrer de St. Llorenç 20. Tarragona. Tel: 977 249 367)** també participarà de la jornada. La seva seu, obra de l'arquitecte Rafael Moneo, obrirà les seves portes al públic amb visites guiades a les exposicions de 12 a 19h. A més, ha organitzat un important programa cultural en ocasió del 50 aniversari de la construcció de la seu del Govern Civil, obra capdal de l'arquitectura tarragonina contemporània realitzada per Alejandro de la Sota.

LLEIDA

Finalment, la **Demarcació de Lleida (Carrer del Canyeret 2. Lleida. Tel: 973 234 051)** ha programat una conferència de l'arquitecte Jordi Badia, sota el títol d' "Algunes Coses" el dia 1 d'octubre a les 20h.

TERRES DE L'EBRE

La seu de la **Demarcació de l'Ebre**, situada a la **Casa Bau**, l'edifici del Modernisme tardà de l'arquitecte Josep Pantada, a Tortosa, podrà ser visitat de 9 a 14 hores (horari habitual d'atenció). A més, la Jornada de Portes Obertes a l'Ebre, coincideix amb l'exposició "**Appunti di Viaggio**", de producció pròpia, que s'inaugura el 30 de setembre, amb motiu del centenari del naixement de l'arquitecte racionalista Giuseppe Terragni (1904-1943). **Demarcació de l'Ebre. Carrer Berenguer IV, 26, pral. Tel: 977 441 972.**

Les institucions impulsores

L'Assemblea General de les Nacions Unides va impulsar l'any 1985 la celebració del **Dia Mundial de l'Hàbitat** per al primer dilluns d'octubre. Segons Nacions Unides, el Dia Mundial de l'Hàbitat en el 2004 estarà dedicat a les Ciutats-Motors del Desenvolupament Rural, i en subratlla la importància dels acoblaments mútuament beneficiosos que són essencials per al desenvolupament de ciutats i d'àrees rurals. En aquesta relació recíproca, els mercats urbans proporcionen un incentiu de gran abast per a la producció i la renda rurals creixents, mentre que els mercats rurals que s'amplien creen la demanda creixent per a la producció de les mercaderies fabricades en àrees urbanes. En el funcionament a llarg termini, les ciutats condueixen la inversió del capital secundari i terciari derivat de la producció primària en àrees rurals. Aquest any, els actes de celebració globals seran coordinats des de la capital de Kenya, Nairobi, en data a dilluns 4 d'octubre de 2004.

Més informació: www.unhabitat.org/whd/2004/default.asp

La Unió Internacional dels Arquitectes (UIA) és una organització no governamental internacional fundada a Lausanne l'any 1948 per unir a arquitectes de totes les nacions del món, sense importar la nacionalitat, raça, religió, escola arquitectònica, etc. La UIA representa actualment a més d'un milió d'arquitectes de tot el món a través del gairebé centenar d'associacions arquitectòniques nacionals que integren la seva estructura. Així, la UIA és una xarxa única mundial que uneix a tots els arquitectes. Tots i cadascun dels arquitectes que formen part d'una de les associacions dels països membres de la UIA són, per extensió, membres d'aquesta institució global. El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya participa activament en els òrgans de govern de la UIA, i tres de les seves comissions o grups de treball (Educació, Ciutats Intermèdies i Congrés) estan dirigides pels arquitectes catalans.

Més informació: www.uia-architectes.org.

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (CoAC) és una institució que vetlla pel correcte exercici de la professió i desenvolupament de la sensibilitat i la participació de la societat en l'arquitectura, l'urbanisme i el medi ambient. El CoAC, que representa a un col·lectiu de 8.200 arquitectes col·legiats, té caràcter de col·legi professional únic a Catalunya i, juntament a la resta de col·legis d'arquitectes del país, constitueix el Consejo Superior de los Colegios de Arquitectos de España. A través d'aquest, participa en el Consell d'Arquitectes d'Europa (CAU), així com en la Unió Internacional d'Arquitectes (UIA).

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya ha organitzat durant l'exercici 2003 més d'un centenar d'exposicions, un centenar de cursos i jornades professionals, prop de 150 itineraris d'arquitectura pels edificis més emblemàtics de les ciutats catalanes i una desena de destacades publicacions especialitzades. Més informació: www.coac.net

Per a més informació:

Departament de Premsa del CoAC. Demarcació de Girona. Plaça de la Catedral 8. 17004 Girona.
Tel: 972 41 28 96. Vanessa Masip. A/e: premsa.gir@coac.net